



NARODOWY
BANK POLSKI

Styczeń 2023 r.

Informacja o kartach płatniczych III kwartał 2022 r.





NARODOWY
BANK POLSKI

Styczeń 2023 r.

Informacja o kartach płatniczych III kwartał 2022 r.

Opracowała:

Magdalena Rabong

Wydział Analiz i Badań

Departament Systemu Płatniczego NBP

Narodowy Bank Polski

00-919 Warszawa

ul. Świętokrzyska 11/21

tel.: +48 22 185 10 00

faks.: +48 22 185 10 10

www.nbp.pl

Niniejsze opracowanie i jego poprzednie edycje dostępne są na stronie internetowej NBP

www.nbp.pl/home.aspx?f=/systemplatniczy/karty

© Copyright Narodowy Bank Polski, 2023

Spis treści

Streszczenie	4
1. Karty płatnicze w obiegu	6
1.1. Ogólna liczba kart	6
1.2. Karty płatnicze w podziale na rodzaje według systemów kartowych	7
1.3. Karty płatnicze w podziale na rodzaje według sposobu rozliczania transakcji	7
1.3.1. Karty debetowe	8
1.3.2. Karty kredytowe	8
1.3.3. Karty obciążeniowe	9
1.3.4. Karty przedpłacone	9
1.4. Karty płatnicze w podziale na rodzaje według technologii zapisu danych	9
1.5. Karty płatnicze zbliżeniowe	10
2. Transakcje z wykorzystaniem kart płatniczych	12
2.1. Liczba transakcji	12
2.2. Wartość transakcji	13
2.3. Transakcje bezgotówkowe	13
2.3.1. Dane pochodzące z sektora bankowego	13
2.3.2. Dane od agentów rozliczeniowych	15
2.4. Transakcje zbliżeniowe	16
3. Infrastruktura rynku kart płatniczych	19
3.1. Bankomaty	19
3.1.1. Wypłaty gotówki z bankomatów	19
3.1.2. Pozostałe transakcje w bankomatach	20
3.2. Akceptanci	21
3.3. Punkty handlowo-usługowe	22
3.4. Terminale POS	22
3.5. Punkty oferujące wypłaty sklepowe (<i>cash back</i>)	22
Spis tabel	32
Spis wykresów	33

Streszczenie

Na koniec września 2022 r. na polskim rynku znajdowało się 44,1 mln kart płatniczych, tj. o 119 tys. więcej (wzrost o 0,3%) w porównaniu z końcem czerwca 2022 r. Podstawową kategorią kart w Polsce pozostawały karty debetowe (84,5%). Ich liczba na koniec września 2022 r. wyniosła 37,2 mln i w ciągu kwartału zwiększyła się o 440 tys. (tj. o 1,2%). Drugą kategorią kart najczęściej spotykanych w Polsce są karty kredytowe (11,3%), których liczba wyniosła 4,99 mln. Liczba kart kredytowych zmniejszyła się w III kwartale 2022 r. o 39 tys. (spadek o 0,8%).

Cechą charakterystyczną polskiego rynku jest dominujący udział zbliżeniowych kart płatniczych. Na koniec września 2022 r. w Polsce było 41,8 mln takich kart. W III kwartale 2022 r. liczba kart zbliżeniowych zwiększyła się o 286 tys., a ich udział w ogólnej liczbie kart płatniczych wyniósł 94,9% i był to najwyższy wskaźnik z dotychczas notowanych.

W III kwartale 2022 r. karta płatnicza posłużyła klientom średnio 55 razy do realizacji transakcji zarówno gotówkowych, jak i bezgotówkowych, co oznacza wzrost w porównaniu do II kwartału 2022 r. Natomiast wartość pojedynczej transakcji dokonanej przy użyciu karty płatniczej wynosiła średnio 118 zł (czyli analogicznie jak w kwartale poprzedzającym).

Według danych od wydawców kart płatniczych, w III kwartale 2022 r. przeprowadzono 2,4 mld transakcji kartami płatniczymi o łącznej wartości 287,8 mld zł. W porównaniu z II kwartałem 2022 r. wzrosła zarówno liczba tych transakcji (o 3,5%), jak i ich wartość (o 3,7%).

W analizowanym okresie przeprowadzono 2,3 mld transakcji bezgotówkowych przy użyciu kart, co w porównaniu z kwartałem poprzedzającym oznacza wzrost o 3,7%. Transakcje bezgotówkowe stanowiły 94,4% liczby wszystkich transakcji kartami płatniczymi. Pozostałe 5,6% stanowiły transakcje gotówkowe, czyli wypłaty z bankomatów, wypłaty w kasach banków lub wypłaty sklepowe (*cash back*). Wartość transakcji bezgotówkowych w III kwartale 2022 r. wyniosła 161,5 mld zł (wzrost w porównaniu z II kwartałem 2022 r. o 4,1%). Karta płatnicza została wykorzystana do realizacji płatności bezgotówkowych średnio 52 razy (w II kwartale 2022 r. było to 50 razy). Średnia wartość pojedynczej płatności bezgotówkowej nie zmieniła się i wynosiła 70 zł.

W III kwartale 2022 r. odnotowano wzrost liczby transakcji kartami płatniczymi w Internecie. Według danych od agentów rozliczeniowych w okresie tym zrealizowano 54,2 mln takich transakcji, co oznacza wzrost o 0,8% w porównaniu z II kwartałem 2022 r. Wartość transakcji w Internecie wyniosła 8,7 mld zł i była większa o 311 mln zł (3,7%) w porównaniu z kwartałem poprzedzającym.

Na koniec września 2022 r. w Polsce było 1 209 775 terminali POS, czyli w III kwartale 2022 r. przybyło ich ponad 16 tys. (wzrost o 1,4%). Nastąpił także wzrost liczby punktów handlowo-usługowych, które są przystosowane do akceptacji kart płatniczych. Na koniec września 2022 r.

punktów tego typu było 880,1 tys., w III kwartale 2022 r. ich liczba zwiększyła się o 11,5 tys., tj. o 1,3%. Na koniec września 2022 r. liczba działających akceptantów wyposażonych w terminale POS wynosiła 565,6 tys. W analizowanym okresie przybyło ich 5,5 tys. (wzrost o 1,0%).

Na koniec września 2022 r. w Polsce funkcjonowało 21 207 bankomatów. W III kwartale 2022 r. liczba bankomatów zmniejszyła się o 294 urządzeń (spadek o 0,4%). W analizowanym okresie zrealizowano 130,4 mln transakcji wypłat z bankomatów (więcej o 2% w porównaniu z kwartałem poprzedzającym). Wartość wypłat wyniosła 99 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z II kwartałem 2022 r. Średnia wartość wypłaty w bankomacie wynosiła 760 zł i była większa w porównaniu do kwartału poprzedzającego (746 zł).

Na koniec III kwartału 2022 r. 280,6 tys. placówek oferowało usługę wypłaty sklepowej (*cash back*). W analizowanym okresie sieć placówek powiększyła się tylko o 143 placówek (wzrost o 0,1%), co jest przejawem stagnacji w popularyzacji wypłaty sklepowej na polskim rynku kart płatniczych.

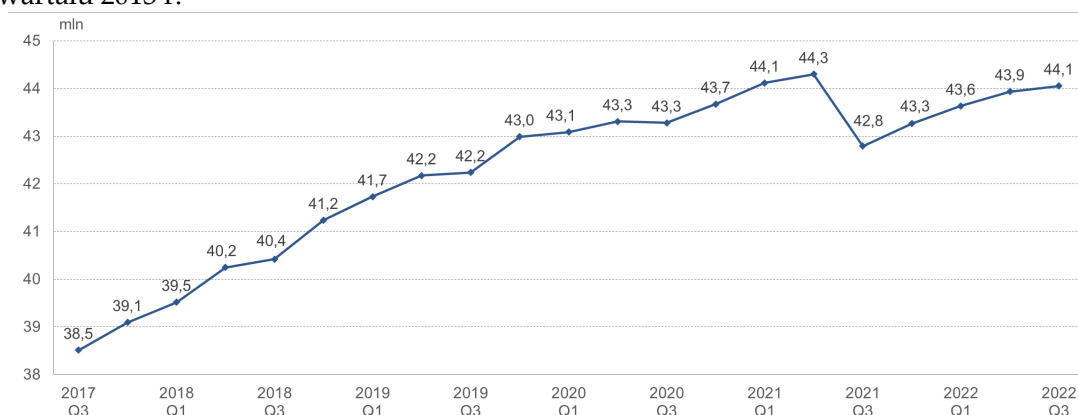
W III kwartale 2022 r. zarejestrowano 5,8 mln wypłat sklepowych (*cash back*) na kwotę 835,9 mln zł. W porównaniu z poprzedzającym kwartałem odnotowano zmniejszenie o 82,7 tys. liczby takich wypłat (spadek o 1,4%), przy równoczesnym zwiększeniu o 16,3 mln zł ich wartości (wzrost o 2,0%).

1. Karty płatnicze w obiegu

1.1. Ogólna liczba kart

Według danych od wydawców kart płatniczych, na koniec września 2022 r. na polskim rynku znajdowało się w obiegu 44,1 mln kart płatniczych, czyli o 118,9 tys. więcej niż na koniec czerwca 2022 r. (Wykres 1.1). W III kwartale 2022 r. liczba kart zwiększyła się o 0,3%.

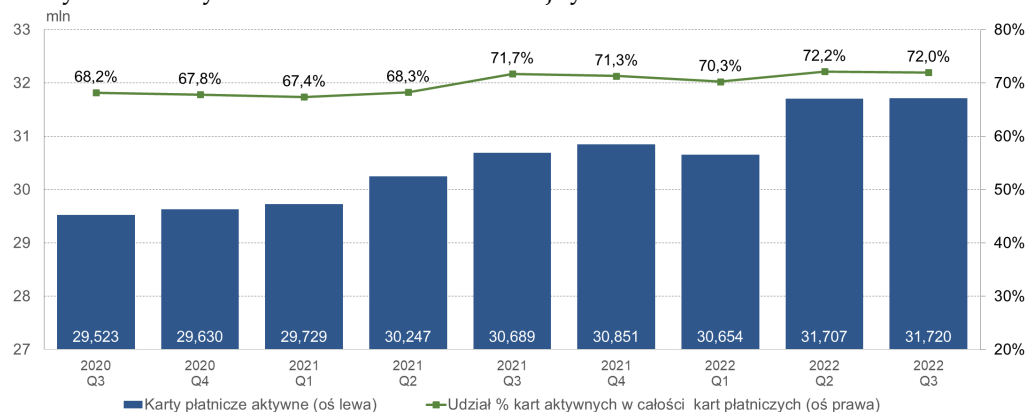
Wykres 1.1. Liczba kart płatniczych w Polsce (w mln) na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2013 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

Wśród analizowanych instrumentów płatniczych szczególną kategorię stanowią karty aktywne, tj. karty, którymi została dokonana co najmniej jedna transakcja gotówkowa bądź bezgotówkowa w ciągu danego kwartału. Na koniec września 2022 r. liczba takich kart wyniosła 31,7 mln, co stanowiło 72% wszystkich wyemitowanych kart płatniczych (Wykres 1.2). W III kwartale 2022 r. liczba kart aktywnych zwiększyła się o 13,4 tys., tj. o 0,04%.

Wykres 1.2. Liczba kart płatniczych aktywnych (w mln) oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie kart wyemitowanych w Polsce na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.

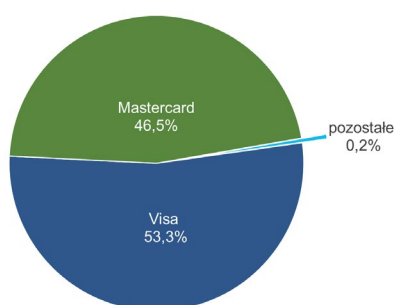


Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

1.2. Karty płatnicze w podziale na rodzaje według systemów kartowych

Na koniec III kwartału 2022 r. przeważającą pozycję na polskim rynku, jeśli chodzi o organizacje płatnicze, z logo których są wydawane karty płatnicze, nadal utrzymywała organizacja Visa (jej udział w rynku wzrósł). Do tej organizacji należało 53,3% wydanych w Polsce kart płatniczych (jej udział wzrósł o 0,25 punktu procentowego w porównaniu ze stanem z końca II kwartału 2022 r.), natomiast drugie miejsce – z 46,5% udziałem w rynku – zajmowała organizacja Mastercard (Wykres 1.3). Udział pozostałych kart, w tym głównie kart własnych banków, na koniec września 2022 r. wyniósł 0,2%.

Wykres 1.3. Struktura wydanych kart według poszczególnych systemów kartowych na koniec III kwartału 2022 r.

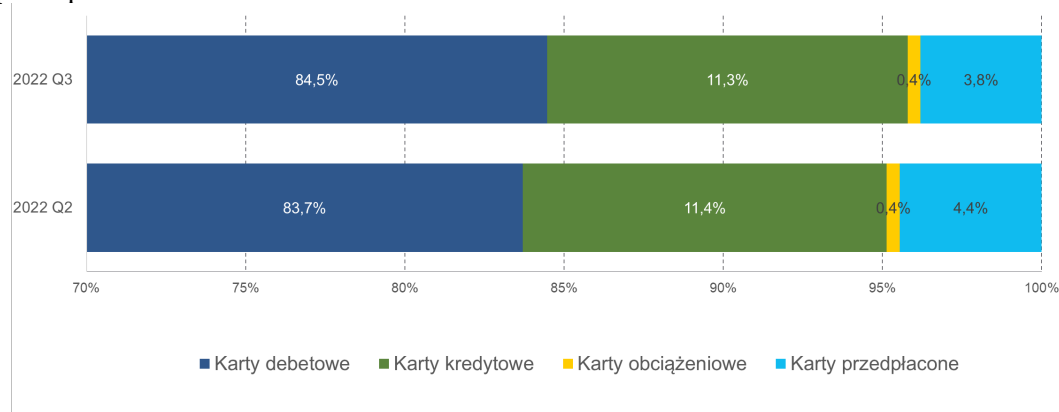


Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

1.3. Karty płatnicze w podziale na rodzaje według sposobu rozliczania transakcji

W III kwartale 2022 r., największy udział (84,5%) w polskim rynku kart płatniczych – podobnie jak we wcześniejszych okresach – miały karty debetowe (Wykres 1.4). Na koniec września 2022 r. na rynku było 37,2 mln kart debetowych, na drugiej pozycji (z udziałem 11,3%) znalazły się karty kredytowe – 4,99 mln. Karty przedpłacone w liczbie 1,7 mln miały 3,8% udziału w rynku. Najmniej liczną kategorię stanowiły karty obciążeniowe, których w obiegu było 178,9 tys. (0,4% rynku).

Wykres 1.4. Struktura wydanych kart w podziale na karty debetowe, kredytowe, obciążeniowe oraz przedpłacone na koniec II oraz III kwartału 2022 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

1.3.1. Karty debetowe

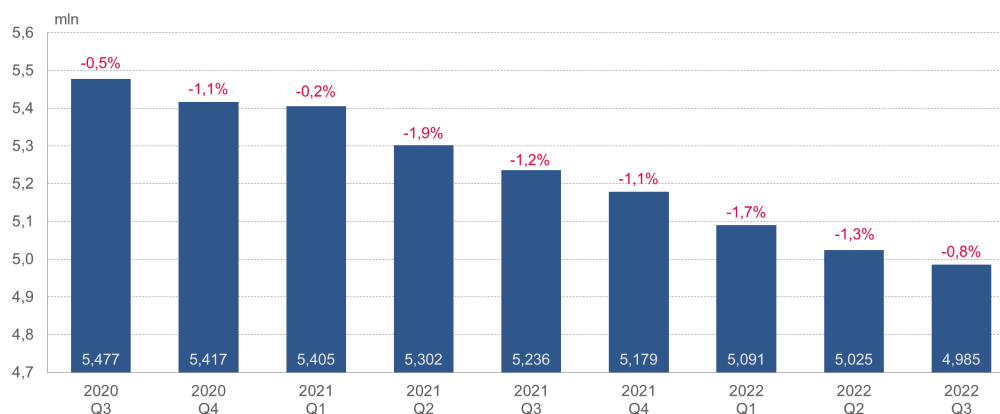
Karty debetowe charakteryzują się tym, że umożliwiają dokonywanie zakupów lub wypłatę gotówki tylko do wysokości środków zgromadzonych na rachunku bankowym. Transakcje wykonywane przy użyciu kart debetowych (z wyjątkiem transakcji realizowanych z wykorzystaniem funkcji zbliżeniowej w trybie off-line) są autoryzowane, tzn. że przy każdym użyciu karty weryfikowana jest karta płatnicza oraz dostępność środków zgromadzonych na rachunku bankowym. Karty debetowe są wydawane przez większość banków standardowo w pakiecie do każdego otwieranego rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego. Na koniec września 2022 r. liczba kart debetowych wyniosła 37,2 mln czyli w III kwartale 2022 r. zwiększyła się o 440,2 tys., tj. o 1,2%.

1.3.2. Karty kredytowe

Drugie pod względem liczebności na krajowym rynku są karty kredytowe. Są to karty umożliwiające posiadaczowi skorzystanie z oferowanego przez bank limitu kredytowego. Bank w ofercie dotyczącej kart kredytowych wyznacza zazwyczaj tzw. okres bezodsetkowy, w którym klient może dokonywać płatności, korzystając z nieoprocentowanego kredytu. Na okres bezodsetkowy składa się miesięczny okres rozliczeniowy (28-31 dni) i okres na spłatę zadłużenia bez odsetek (około 20-25 dni, w zależności od banku i rodzaju karty). Posiadanie karty kredytowej nie jest związane z koniecznością otwarcia rachunku bieżącego w banku wydającym kartę kredytową.

Na koniec września 2022 r. liczba kart kredytowych wyniosła 4,99 mln. Kontynuowany był powolny spadek takich kart w obiegu. W III kwartale 2022 r. ich liczba zmniejszyła się o 39,2 tys., tj. o 0,8% (Wykres 1.5).

Wykres 1.5. Liczba kart kredytowych (w mln) na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

Na koniec września 2022 r. w Polsce wartość kredytów zaciągniętych w rachunkach kart kredytowych wyniosła 13,989 mld zł, co oznacza spadek o 183 mln zł (tj. o 1,3%) w porównaniu z końcem I półrocza 2022 r. Udział kredytów zagrożonych w ogólnej wartości kredytów udzielonych w rachunkach kart kredytowych wyniósł 6,2%, czyli był większy niż na koniec czerwca 2022 r. (5,9%).

1.3.3. Karty obciążeniowe

Karty obciążeniowe (*charge*) pozwalają na korzystanie z przyznanego miesięcznego limitu kredytowego. Rachunek posiadacza karty obciążeniowej jest obciążany przez bank – z reguły raz w miesiącu – kwotą należności z tytułu wykorzystania limitu kredytowego. Na koniec września 2022 r. liczba kart obciążeniowych wynosiła 178,9 tys. i w opisywanym kwartale zmniejszyła się o 2,6 tys. (tj. o 1,5%). Na koniec III kwartału 2022 r. udział kart typu *charge* w rynku kart płatniczych wynosił 0,4% (analogicznie, jak na koniec czerwca).

1.3.4. Karty przedpłacone

Karty przedpłacone (*prepaid cards*) umożliwiają dokonywanie płatności z wykorzystaniem środków dostępnych na przypisanym do karty rachunku płatniczym. Przed użyciem karty rachunek ten należy zasilić środkami, np. poprzez polecenie przelewu zlecone w serwisie bankowości internetowej lub w formie wpłaty gotówki w oddziale banku.

Na koniec września 2022 r. liczba kart przedpłaconych wyniosła 1,68 mln, czyli było ich mniej o 279,4 tys. niż na koniec czerwca 2022 r. (spadek o 14,3%). Udział kart przedpłaconych w rynku wyniósł 3,8% (na koniec II kwartału było to 4,5%).

1.4. Karty płatnicze w podziale na rodzaje według technologii zapisu danych

Karty płatnicze są sklasyfikowane także ze względu na zastosowaną w nich technologię zapisu danych. Można wyróżnić cztery podstawowe kategorie: karty wyposażone tylko w pasek magnetyczny, karty z paskiem magnetycznym i mikroprocesorem (tzw. karty hybrydowe), karty wyposażone tylko w mikroprocesor oraz karty wirtualne.

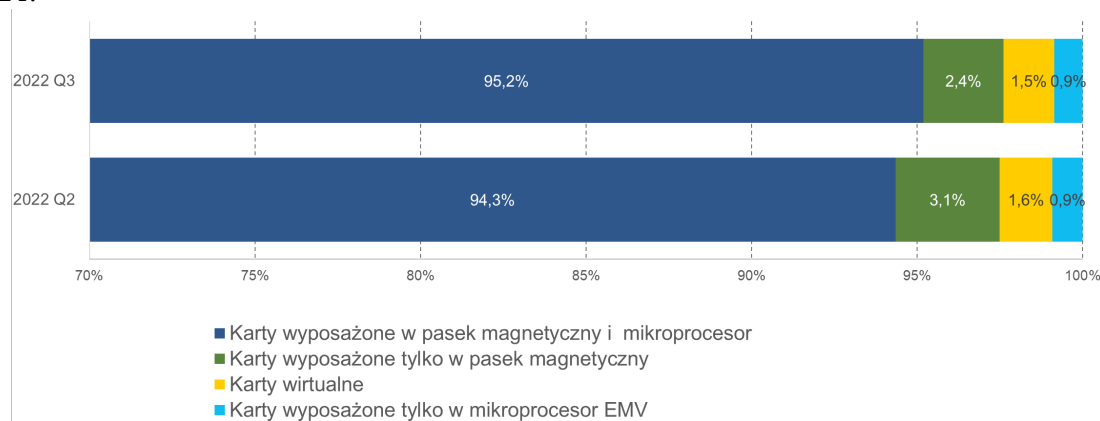
Na koniec września 2022 r. kart hybrydowych (tj. wyposażonych zarówno w pasek magnetyczny, jak i mikroprocesor) było w obiegu 41,9 mln. Karty hybrydowe dominują na krajowym rynku i na koniec września 2022 r. stanowiły 95,2% wszystkich kart płatniczych w Polsce (Wykres 1.6). W III kwartale 2022 r. liczba kart hybrydowych zwiększyła się o 483,1 tys. (tj. o 1,2%).

Na koniec września 2022 r. liczba kart wyposażonych wyłącznie w pasek magnetyczny wyniosła 1,06 mln. Oznacza to, że w analizowanym okresie ich liczba zmniejszyła się o 317,7 tys., tj. aż o 23%.

Na koniec III kwartału 2022 r. karty wyposażone wyłącznie w pasek magnetyczny miały 2,4% udziału w polskim rynku kart płatniczych, czyli mniej niż na koniec czerwca 2022 r. (3,2%).

Od 2004 r. na polskim rynku polskim występują tzw. karty wirtualne, służące do dokonywania płatności za pośrednictwem Internetu oraz płatności mobilnych. Na koniec września 2022 r. liczba takich kart wyniosła 677,1 tys., co w III kwartale oznacza spadek o 23,2 tys. (tj. o 3,3%). Udział tych kart w ogólnej liczbie kart płatniczych wynosił 1,5% (na koniec czerwca 2022 r. wynosił 1,6%). Na koniec września 2022 r. łączna liczba kart wyposażonych tylko w mikroprocesor EMV wyniosła 378,5 tys., co oznacza, że w III kwartale 2022 r. zmniejszyła się o 23,2 tys., tj. o 5,8%. Udział tych kart w ogólnej liczbie wydanych kart wyniósł 0,9% (analogicznie jak na koniec czerwca 2022 r.). Szczegółowe dane dotyczące kategorii wydanych kart zaprezentowano w Tabeli 3.1.

Wykres 1.6. Struktura kart w podziale na technologię zapisu danych na koniec II oraz III kwartału 2022 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

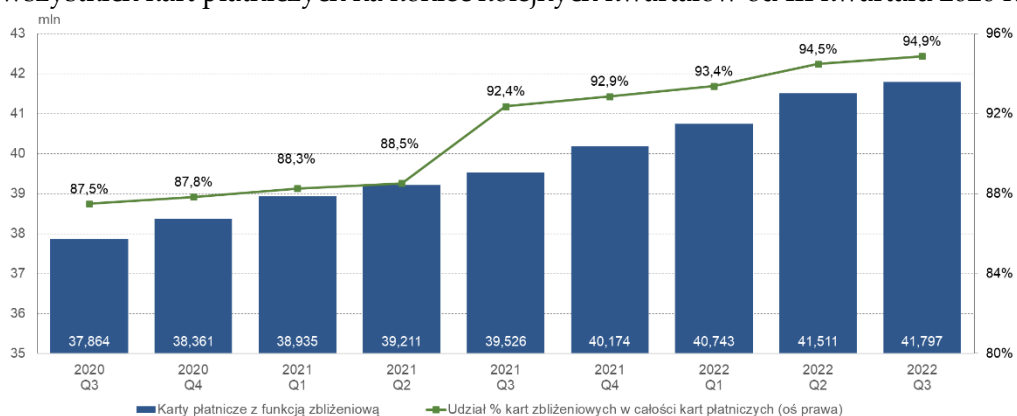
1.5. Karty płatnicze zbliżeniowe

Transakcje zbliżeniowe odbywają się bezstykowo (konieczne jest tylko zbliżenie karty do terminala). Transakcje zbliżeniowe są możliwe dzięki technologii, która wykorzystuje umieszczony w karcie miniaturowy układ scalony oraz wbudowaną antenę radiową. Od czerwca 2020 r. podanie kodu PIN jest wymagane dla realizacji płatności powyżej 100 zł.

Według danych przekazanych przez wydawców kart płatniczych, na koniec września 2022 r. w obiegu znajdowało się 41,8 mln kart z funkcją zbliżeniową. Liczba tych kart zwiększyła się w III kwartale 2022 r. o 285,7 tys., co stanowiło wzrost o 1,9%. Szczegółowe dane dotyczące kart zbliżeniowych zaprezentowano w Tabeli 3.5.

Na koniec września 2022 r. udział kart zbliżeniowych w krajowym rynku kart płatniczych osiągnął 94,9% (Wykres 1.7). Jest to najwyższy poziom tego wskaźnika odnotowany w dotychczasowych obserwacjach.

Wykres 1.7. Liczba wyemitowanych kart zbliżeniowych (w mln) oraz udział %kart zbliżeniowych w liczbie wszystkich kart płatniczych na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

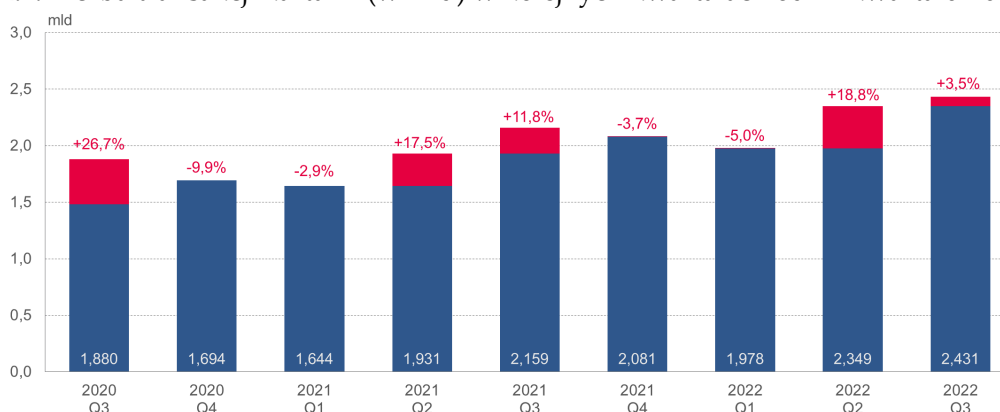
Oprócz kart zbliżeniowych na polskim rynku funkcjonują inne nośniki umożliwiające dokonywanie płatności zbliżeniowych. Są to karty zainstalowane w telefonie, zegarki, opaski oraz tzw. stickery. Na koniec września 2022 r. wszystkich zbliżeniowych instrumentów płatniczych, bazujących na kartach płatniczych, było łącznie 48 mln. Ich liczba od końca czerwca 2022 r. zwiększyła się o 703,4 tys., tj. o 1,5%.

2. Transakcje z wykorzystaniem kart płatniczych

2.1. Liczba transakcji

Według danych od wydawców kart płatniczych, w III kwartale 2022 r. przeprowadzono przy użyciu kart płatniczych 2,431 mld transakcji (gotówkowych oraz bezgotówkowych). W porównaniu z II kwartałem 2022 r. liczba transakcji była większa o 82 mln, tj. o 3,5% (Wykres 2.1.). Szczegółowe dane dotyczące kategorii transakcji przeprowadzonych kartami zaprezentowano w Tabeli 3.2.

Wykres 2.1. Liczba transakcji kartami (w mld) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

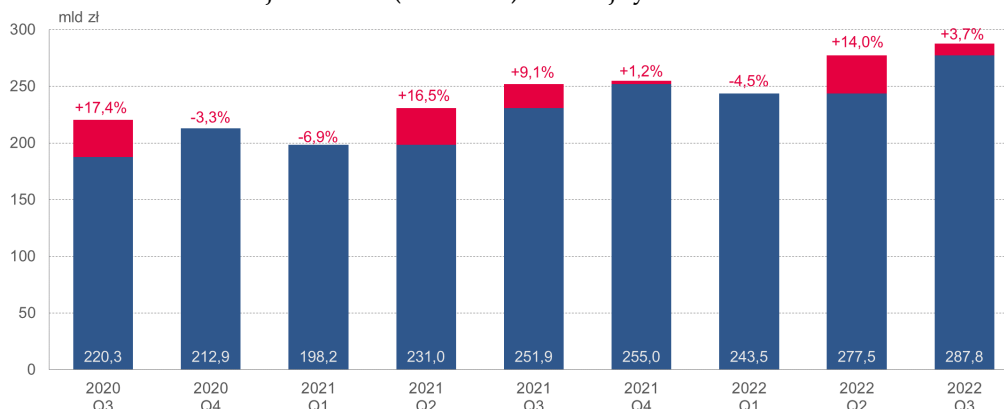
W III kwartale 2022 r. – analogicznie jak w kwartale poprzednim – przeważająca większość transakcji była dokonywana kartami debetowymi, tj. 94,1%. Znacznie rzadziej transakcje realizowano z użyciem kart kredytowych (5,5%), kart przedpłaconych (0,4%) oraz kart obciążeniowych (0,1%). Wskaźniki te nie zmieniły się istotnie w porównaniu z poprzedzającym kwartałem.

Do kategorii transakcji kartowych, o których informacje są przekazywane przez wydawców kart płatniczych do NBP, zaliczają się wszystkie rodzaje transakcji, jakie można przeprowadzić przy użyciu karty, np. wypłata gotówki z bankomatu, wypłata gotówki w kasie banku, usługa wypłaty sklepowej (*cash back*), płatności bezgotówkowe w punktach handlowo-usługowych i płatności bezgotówkowe za pośrednictwem Internetu. Przedstawiane dane obejmują wszystkie transakcje dokonane przy użyciu kart – zarówno operacje na terenie Polski, jak i poza jej granicami. Transakcje bezgotówkowe stanowiły 94,4% liczby wszystkich transakcji przy użyciu kart płatniczych.

2.2. Wartość transakcji

W III kwartale 2022 r. przy użyciu kart płatniczych dokonano transakcji na łączną kwotę 287,8 mld zł. W porównaniu z II kwartałem 2022 r. ich wartość zwiększyła się o 10,3 mld zł, tj. o 3,7% (Wykres 2.2). Szczegółowe dane dotyczące wartości transakcji przeprowadzonych kartami zaprezentowano w Tabeli 3.3.

Wykres 2.2. Wartość transakcji kartami (w mld zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

Udział transakcji gotówkowych w wartości transakcji kartami płatniczymi dokonany w analizowanym okresie wyniósł 43,9%. Jako transakcje gotówkowe realizowane przy użyciu tych kart rozumiane są: wypłaty gotówkowe z bankomatów, wypłaty w kasach banków oraz wypłaty sklepowe (*cash back*).

W III kwartale 2022 r. średnia wartość transakcji (gotówkowych oraz bezgotówkowych) przeprowadzonej przy użyciu karty płatniczej wyniosła 118 zł, czyli pozostała na takim samym poziomie jak w kwartale poprzedzającym.

Innym wskaźnikiem charakteryzującym zachowania użytkowników kart płatniczych jest średnia liczba transakcji przeprowadzanych pojedynczą kartą. W III kwartale 2022 r. na jedną kartę przypadało średnio 55 transakcji (w poprzedzającym kwartale średnio 53 transakcji).

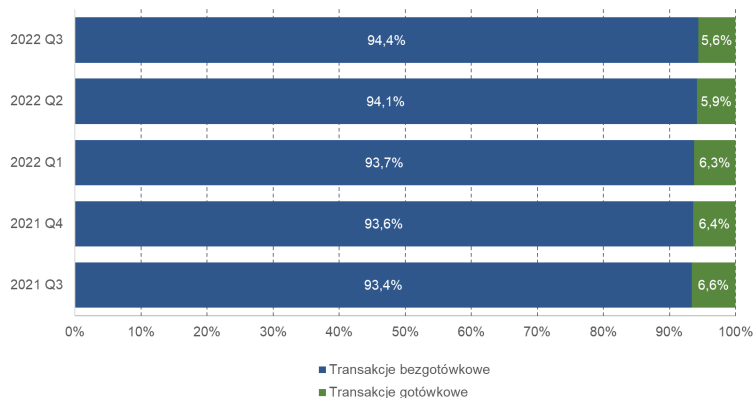
2.3. Transakcje bezgotówkowe

2.3.1. Dane pochodzące z sektora bankowego

W III kwartale 2022 r., według danych przekazanych przez wydawców kart płatniczych, przeprowadzono 2,29 mld transakcji bezgotówkowych, w porównaniu z poprzedzającym kwartałem więcej o 82,6 mln transakcji (tj. o 3,7%). Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych kategorii transakcji bezgotówkowych i gotówkowych zaprezentowano w Tabeli 3.4. Transakcje

bezugotówkowe stanowiły 94,4% liczby wszystkich transakcji kartowych. W porównaniu z III kwartałem 2021 r. wskaźnik ten wzrósł o jeden punkt procentowy (Wykres 2.3).

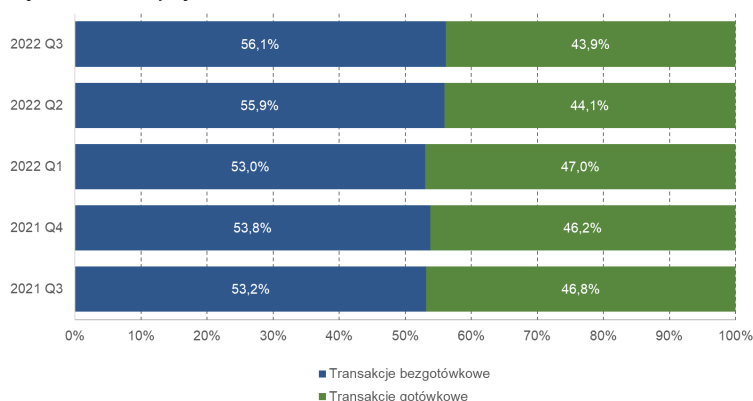
Wykres 2.3. Udział transakcji bezgotówkowych i gotówkowych w ogólnej liczbie transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych w kolejnych kwartałach od III kwartału 2021 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

W wartości transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych również, choć w znacznie mniejszym stopniu, przeważają transakcje bezgotówkowe (56,1%). W omawianym kwartale wskaźnik ten zwiększył się o 0,2 punktu procentowego, natomiast w ciągu roku nastąpiła zmiana o 2,9 punktu procentowego (Wykres 2.4). Według danych od wydawców kart płatniczych, w III kwartale 2022 r. przy użyciu kart płatniczych dokonano na polskim rynku transakcji bezgotówkowych na kwotę 161,5 mld zł. W porównaniu z II kwartałem 2022 r. wartość transakcji bezgotówkowych była większa o 6,4 mld zł (wzrost o 4,1%).

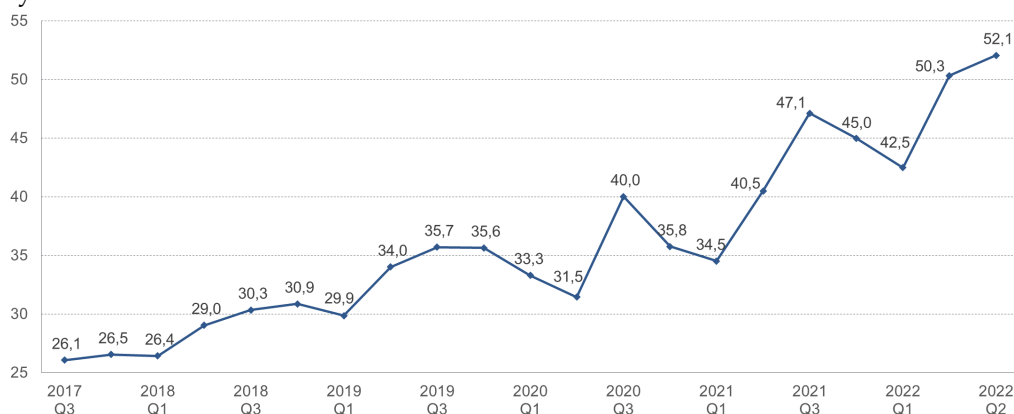
Wykres 2.4. Udział wartości transakcji bezgotówkowych i gotówkowych przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych w kolejnych kwartałach od III kwartału 2021 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

Średnia wartość transakcji bezgotówkowej przy użyciu karty płatniczej nie zmieniła się istotnie i w III kwartale 2022 r. wynosiła 70,4 zł (w II kwartale – 70,2 zł). W analizowanym okresie pojedyncza karta płatnicza posłużyła do realizacji średnio 52 transakcji bezgotówkowych, gdy w kwartale poprzedzającym było to 50 transakcji (Wykres 2.5).

Wykres 2.5. Średnia liczba transakcji bezgotówkowych realizowanych pojedynczą kartą płatniczą w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

2.3.2. Dane od agentów rozliczeniowych

Drugim źródłem informacji o transakcjach przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych są agenci rozliczeniowi działający na rynku polskim. Rejestrują oni transakcje przeprowadzane w punktach handlowo-usługowych, akceptujących elektroniczne instrumenty płatnicze na terenie kraju przez klientów polskich oraz zagranicznych. Są to głównie transakcje o charakterze bezgotówkowym, przeprowadzane w terminalach POS bądź za pośrednictwem Internetu, ale również transakcje gotówkowe w formie wypłat sklepowych.

Z danych uzyskanych od agentów rozliczeniowych wynika, że w III kwartale 2022 r. zarejestrowano blisko 2,3 mld transakcji kartami płatniczymi. W porównaniu z II kwartałem 2022 r. było ich zatem więcej o 81,5 mln (tj. o 4%).

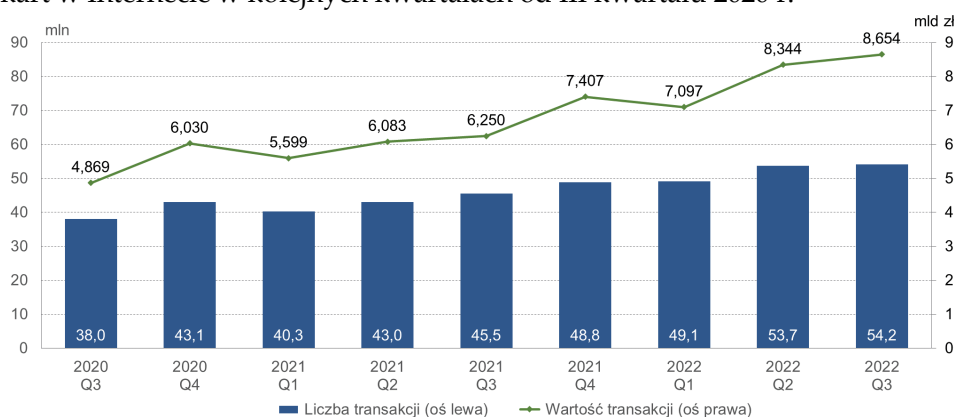
Łączna wartość transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych, zarejestrowanych przez agentów rozliczeniowych w III kwartale 2022 r. wynosiła 150,9 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z poprzedzającym kwartałem o 6,3 mld zł, tj. o 4,0%. W III kwartale 2022 r. średnia wartość pojedynczej transakcji bezgotówkowej wyniosła 67,0 zł. i była zbliżona do średniej za II kwartał 2022 r. (66,6 zł).

W III kwartale 2022 r. kartami płatniczymi w Internecie zrealizowano 54,2 mln transakcji (Wykres 2.6). Liczba transakcji w porównaniu z II kwartałem 2022 r. była większa o 412 tys. transakcji (tj. o 0,8%). W stosunku do analogicznego okresu 2021 r. liczba transakcji dokonanych kartami płatniczymi w Internecie była większa o 8,6 mln transakcji (tj. o 18,9%), a w porównaniu z III kwartałem 2020 r. wzrosła o 16,1 mln transakcji (tj. o 42,4%). Relatywnie dynamiczny wzrost liczby tych transakcji (9,4%) odnotowano w II kwartale 2022 r., gdy obserwowano zwiększenie się liczby transakcji przeprowadzonych kartami wydanymi poza Polską.

W III kwartale 2022 r. udział transakcji internetowych w ogólnej liczbie płatności bezgotówkowych wyniósł 2,41% czyli pozostał na zbliżonym poziomie do odnotowanego w kwartale poprzedzającym (2,48%).

W analizowanym okresie klienci dokonali w Internecie przy użyciu kart płatniczych transakcji na łączną kwotę 8,65 mld zł (Wykres 2.6). Wartość tych transakcji była większa w porównaniu z poprzedzającym kwartałem o 310,6 mln zł (tj. o 3,7%). Transakcje kartowe realizowane w Internecie stanowiły pod względem wartości 5,74% wszystkich transakcji bezgotówkowych (5,8% w kwartale poprzedzającym).

Wykres 2.6. Liczba transakcji (w mln) i wartość transakcji (w mld zł) przeprowadzanych przy użyciu kart w Internecie w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od agentów rozliczeniowych

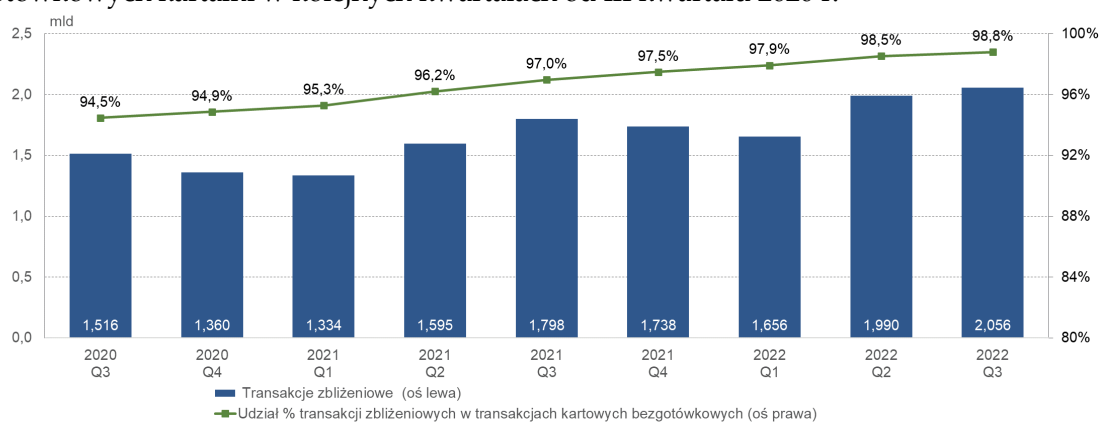
2.4. Transakcje zbliżeniowe

W ostatnich latach na polskim rynku odnotowano znaczący wzrost liczby transakcji zbliżeniowych. Transakcje zbliżeniowe należy rozumieć jako transakcje przeprowadzone w formie zbliżeniowej przy użyciu: kart płatniczych, kart zainstalowanych w telefonie oraz innych nośników (zegarków, opasek, stickerów).

W III kwartale 2022 r. dokonano w Polsce 2,1 mld transakcji zbliżeniowych (Wykres 2.7.). W porównaniu z II kwartałem 2022 r. liczba takich transakcji wzrosła o 65,3 mln (tj. o 3,3%). Natomiast w porównaniu z analogicznym okresem 2021 r. liczba transakcji była większa o 257,6 mln (tj. o 14,3%), a w porównaniu z III kwartałem 2020 r. o 539,8 mln (tj. o 35,6%). Szczegółowe dane dotyczące transakcji zbliżeniowych zaprezentowano w Tabeli 3.5.

Polski rynek kart płatniczych charakteryzuje bardzo wysoki udział płatności zbliżeniowych w ogólnej liczbie płatności bezgotówkowych (przy użyciu: kart płatniczych, kart zainstalowanych w telefonie oraz innych nośników). Na koniec III kwartału 2022 r. udział ten wyniósł rekordowe 98,8%. Bezgotówkowe płatności kartowe to kategoria reprezentująca wszystkie transakcje zrealizowane kartami płatniczymi bezgotówkowo w terminalach POS na terenie Polski (bez uwzględniania transakcji w Internecie).

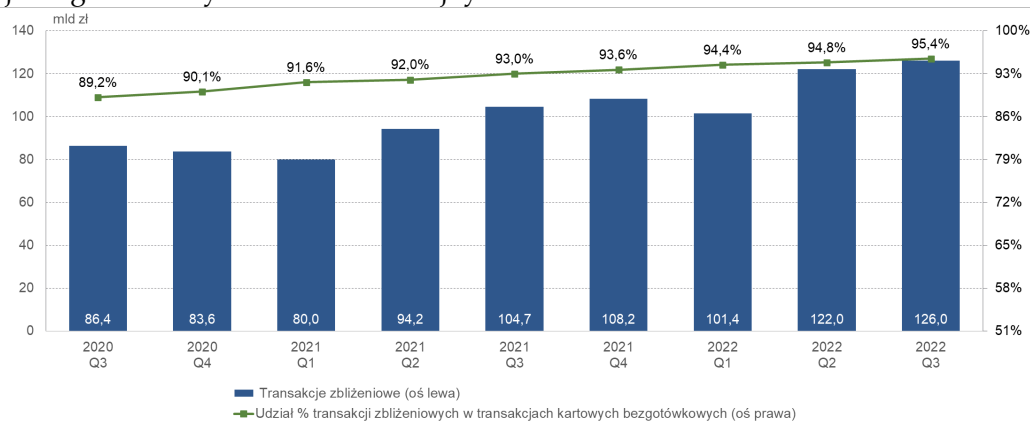
Wykres 2.7. Liczba transakcji zbliżeniowych (w mld) oraz ich udział % w całości transakcji bezgotówkowych kartami w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

Łączna wartość przeprowadzonych w III kwartale 2022 r. bezgotówkowych transakcji zbliżeniowych wyniosła 126 mld zł. W porównaniu z II kwartałem 2022 r. wartość tych transakcji była większa o 4 mld zł, co stanowiło wzrost o 3,3%. Udział transakcji zbliżeniowych w całości obrotów bezgotówkowych przeprowadzanych kartami płatniczymi systematycznie wzrasta i w analizowanym okresie osiągnął rekordowe 95,4% (Wykres 2.8.).

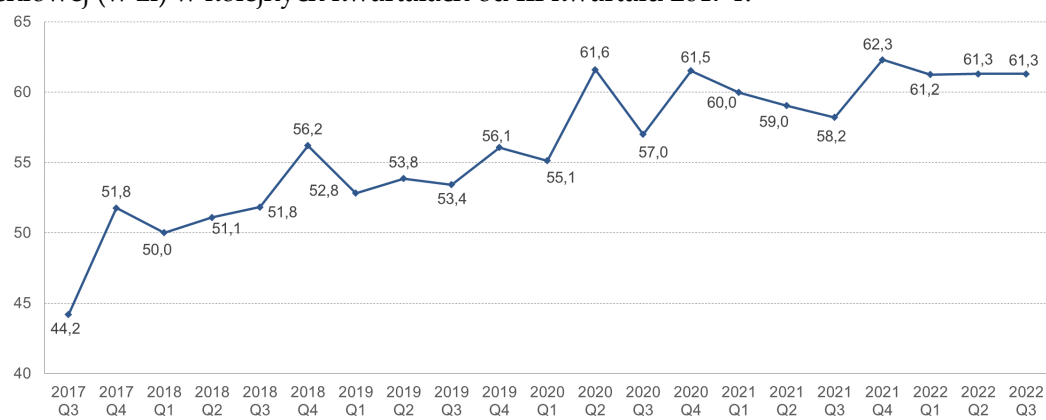
Wykres 2.8. Wartość transakcji zbliżeniowych (w mld zł) oraz ich udział % w wartości wszystkich transakcji bezgotówkowych kartami w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

Średnia wartość pojedynczej transakcji zbliżeniowej ustabilizowała się w 2022 r. W III kwartale średnia ta wyniosła 61,3 zł, czyli tyle samo co poprzedzającym okresie (Wykres 2.9).

Wykres 2.9. Średnia wartość pojedynczej transakcji kartą płatniczą przeprowadzonej w formie zbliżeniowej (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

3. Infrastruktura rynku kart płatniczych

3.1. Bankomaty

Na koniec września 2022 r. w Polsce było 21 207 bankomatów. W III kwartale 2022 r. liczba bankomatów zmniejszyła się o 294 urządzenia, co stanowi spadek o 0,4%. Jako bankomaty rozumiane są zlokalizowane na terytorium Polski urządzenia dwojakiego rodzaju: 1) tradycyjne bankomaty, które umożliwiają jedynie wypłatę gotówki oraz 2) recyclerzy – urządzenia umożliwiające zarówno wypłatę, jak i wpłatę gotówki. NBP gromadzi dane dotyczące funkcjonujących na rynku polskim urządzeń umożliwiających klientom dokonanie wpłaty gotówki, tj. recyclerów oraz wpłatomatów – urządzeń umożliwiających jedynie wpłatę gotówki.

Na koniec września 2022 r. było dostępnych 9.856 urządzeń umożliwiających klientom dokonanie wpłaty gotówki. W III kwartale 2023 r. liczba takich urządzeń powiększyła się o 117 (wzrost o 1,2%). Liczba wpłatomatów systematycznie wzrastała w kolejnych kwartałach ostatnich dwóch lat.

W III kwartale 2022 r. zrealizowano w bankomatach 154,5 mln różnego typu transakcji, do których zalicza się wypłaty gotówkowe, depozyty gotówkowe, przelewy oraz zakup towarów i usług zostały zrealizowane w liczbie. W porównaniu z poprzedzającym kwartałem liczba ta była większa o 4,2 mln transakcji (wzrost o 2,8%). Szczegółowe dane dotyczące transakcji w bankomatach zaprezentowano w Tabeli 3.6.

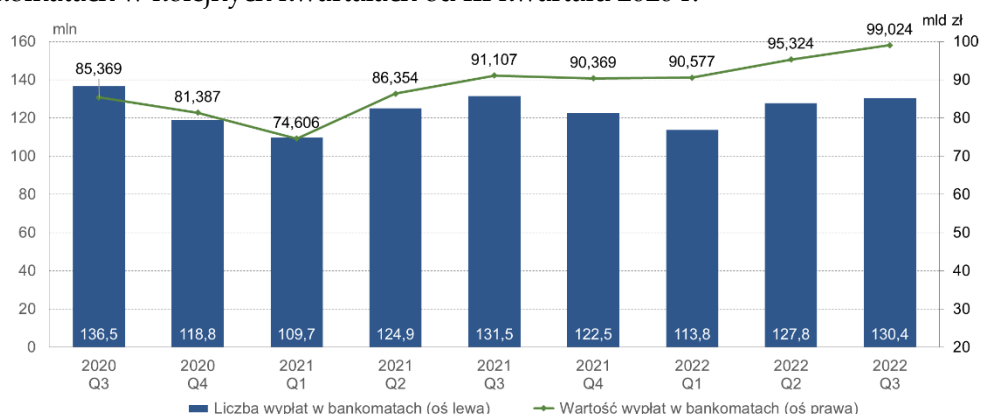
3.1.1. Wypłaty gotówki z bankomatów

Wypłaty gotówki są dominującym typem transakcji realizowanych w bankomatach. W III kwartale 2022 r. wypłaty stanowiły 84,4% w całości transakcji bankomatowych (w poprzedzającym kwartale odsetek ten wyniósł 85,1%).

W analizowanym okresie w bankomatach na terenie kraju odnotowano 130,4 mln transakcji wypłat gotówki. Liczba wypłat bankomatowych w III kwartale 2022 r. w porównaniu z okresem kwiecień – czerwiec była większa o 2,5 mln (tj. o 2%). W III kwartale 2022 r. wypłaty gotówki w bankomatach wyniosły 99 mld zł) Kwota wypłat w tym okresie była większa o 3,7 mld zł w porównaniu z kwartałem poprzedzającym.

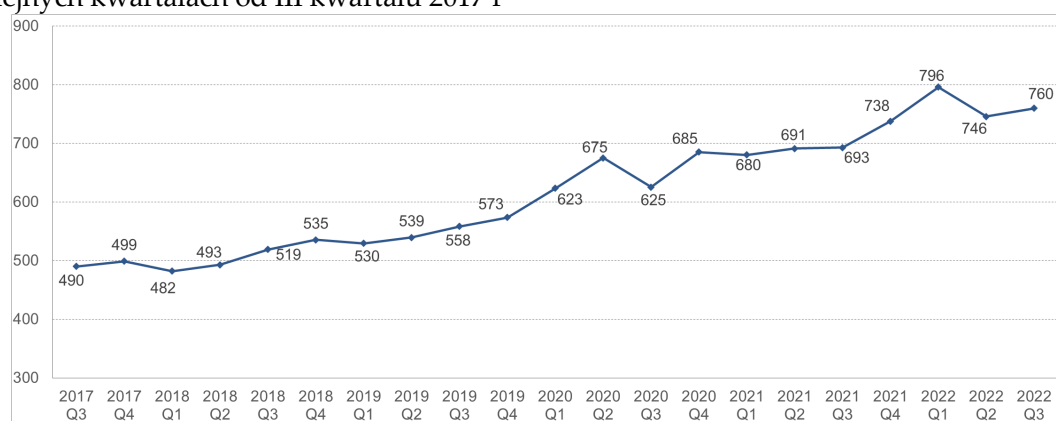
W III kwartale 2022 r. średnio dziennie realizowano w jednym bankomacie 67 wypłat gotówkowych. Częstość wypłat w bankomatach była większa niż w II kwartale 2022 r. (dla tego okresu wskaźnik ten wyniósł 65). Kontynuowany był wzrost wartości pojedynczej wypłaty w bankomacie. Średnia wartość pojedynczej wypłaty gotówki wyniosła w III kwartale 2022 r. 760 zł (Wykres 3.2).

Wykres 3.1. Liczba (w mln) oraz wartość (w mld zł) wypłaty gotówki przeprowadzanych w bankomatach w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od banków i niebankowych operatorów bankomatów

Wykres 3.2. Średnia wartość transakcji wypłaty gotówki przeprowadzonej w bankomatach (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.



Źródło: dane od banków i niebankowych operatorów bankomatów

3.1.2. Pozostałe transakcje w bankomatach

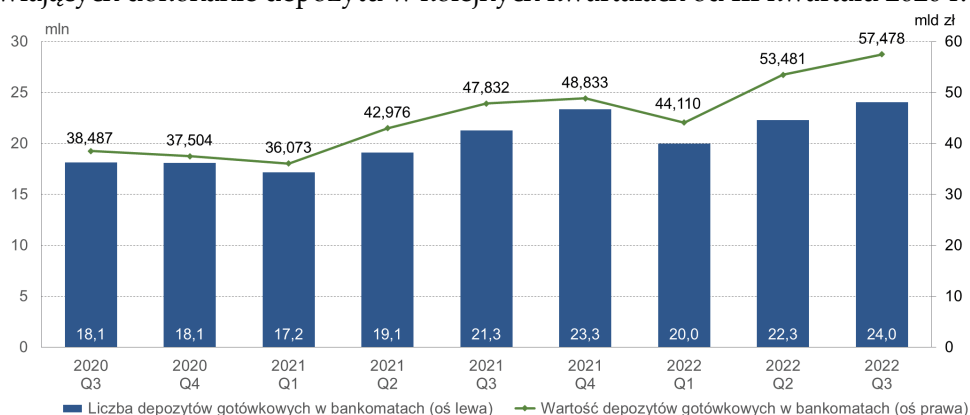
Pojęcie transakcja bankomatowa obejmuje takie transakcje jak: wypłata gotówki, wpłata depozytu gotówkowego, przelew oraz zakup towarów i usług. W III kwartale 2022 r. średnia wartość transakcji bankomatowej, tj. uwzględniająca wszystkie wskazane wcześniej typy transakcji w bankomacie, wyniosła 1 013 zł., czyli była wyraźnie większa niż wspomniana średnia wartość wypłaty gotówki w bankomacie.

Różnica między średnią wartością transakcji bankomatowej i wypłaty gotówki wynika z rosnącej liczby wpłat gotówkowych, które mają wyższą średnią wartość niż pozostałe typy transakcji bankomatowych. Obecnie średnio co szоста transakcja dokonywana w bankomatach to wpłata gotówki. W omawianym kwartale depozyty gotówkowe stanowiły 15,6% liczby wszystkich rejestrowanych w bankomatach transakcji (udział ten wzrósł o 0,7 punktu procentowego w porównaniu z II kwartałem 2022 r.).

W III kwartale 2022 r. odnotowano 24 mln transakcji depozytów gotówkowych w urządzeniach przyjmujących takie wpłaty (Wykres 3.3), czyli o 1,7 mln (tj. o 7,8%) więcej w porównaniu z II kwartałem.

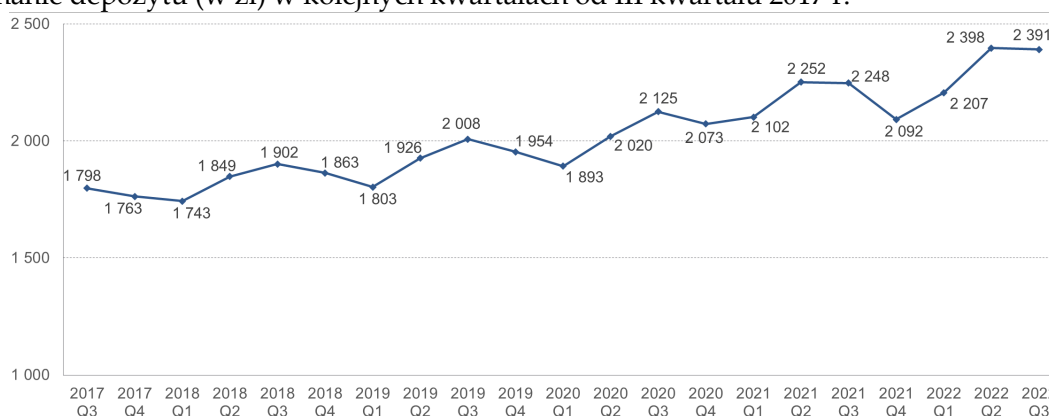
Wartość tych depozytów wyniosła 57,5 mld zł (Wykres 3.3), co oznacza wzrost o 4 mld zł (7,5%). Natomiast średnia wartość depozytu gotówkowego w urządzeniu przyjmującym wpłaty wyniosła 2 391 zł w III kwartale 2022 r. (Wykres 3.4). Porównując z kwartałem poprzedzającym (2 398 zł) odnotowano spadek tej średniej o 0,3%.

Wykres 3.3. Liczba (w mln) oraz wartość (w mld zł) transakcji wpłaty gotówki w urządzeniach umożliwiających dokonanie depozytu w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od banków i niebankowych operatorów bankomatów

Wykres 3.4. Średnia wartość pojedynczej wpłaty gotówkowej w urządzeniach umożliwiających dokonanie depozytu (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.



Źródło: dane od banków i niebankowych operatorów bankomatów

3.2. Akceptanci

Z danych uzyskanych od agentów rozliczeniowych wynika, że na koniec września 2022 r. na polskim rynku funkcjonowało 611,5 tys. akceptantów. Ich liczba zwiększyła się o 5,3 tys. w porównaniu z końcem czerwca 2022 r. (wzrost o 0,9%). Liczba akceptantów od kilku lat

systematycznie rośnie. Szczegółowe dane dotyczące rynku akceptacji kart pozyskane od agentów rozliczeniowych zaprezentowano w Tabeli 3.7.

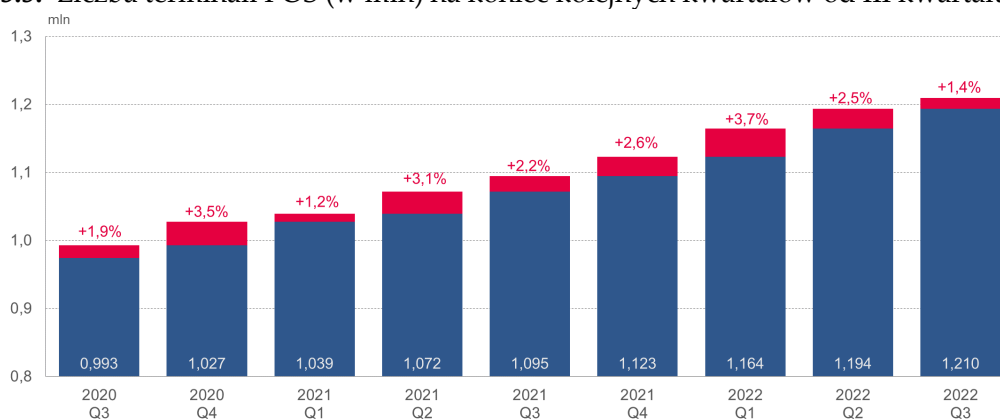
3.3. Punkty handlowo-usługowe

Z danych uzyskanych od agentów rozliczeniowych wynika, że na polskim rynku na koniec września 2022 r. funkcjonowało 949 tys. punktów handlowo-usługowych akceptujących płatności dokonywane przy użyciu elektronicznych instrumentów płatniczych. Liczba takich punktów w III kwartale 2022 r. zwiększyła się o 12,5 tys. placówek (tj. o 1%). Liczba punktów handlowo-usługowych rośnie od kilkunastu lat., co przekłada się na większą dostępność sieci akceptacji dla posiadaczy bezgotówkowych instrumentów płatniczych.

3.4. Terminale POS

Na rynku akceptacji kart płatniczych systematycznie wzrasta liczba terminali. Według danych przekazywanych przez agentów rozliczeniowych, na polskim rynku na koniec września 2022 r. funkcjonowało 1 209 775 terminali POS (Wykres 3.5). W III kwartale 2022 r. ich liczba zwiększyła się o 16,2 tys., tj. o 1%. Wprowadzenie od 1 stycznia 2022 r. przepisów zobowiązujących do akceptacji płatności bezgotówkowych przedsiębiorców posiadających kasę fiskalną oznacza w praktyce rozbudowanie sieci akceptacji. Od stycznia do września roku 2022 r. wprowadzono na rynek 86,7 tys. nowych terminali POS.

Wykres 3.5. Liczba terminali POS (w mln) na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.



Źródło: dane od agentów rozliczeniowych

3.5. Punkty oferujące wypłaty sklepowe (cash back)

Od 2006 r. na polskim rynku dostępna jest usługa *cash back*, która umożliwia posiadaczom kart wypłatę gotówki przy okazji płacenia za zakupy w placówce handlowej. Użytkownik karty płatniczej równoległe z dokonywaniem transakcji bezgotówkowej (o dowolnej wartości) może zgłosić chęć dokonania dodatkowej transakcji w postaci wypłaty gotówki. We wrześniu 2022 r.

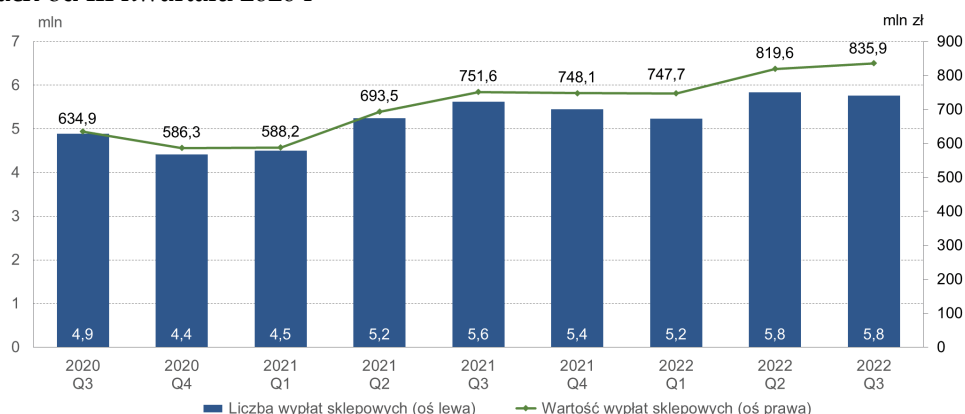
obydwie organizacje kart płatniczych zwiększyły limit takiej wypłaty gotówki do 1 000 zł (wcześniej limit ten wynosił 500 zł dla kart Mastercard oraz 300 zł dla kart Visa).

Na koniec września 2022 r. wypłatę sklepową oferowało swoim klientom około 280,5 tys. placówek handlowych (sklepy i supermarkety, stacje benzynowe, hotele, salony prasowe i inne punkty handlowo-usługowe). Oznacza to, że w III kwartale 2022 r. liczba wspomnianych placówek zwiększyła się zaledwie o 143 punkty, co stanowi śladowy wzrost o 0,1%. Jest to przejawem stagnacji w procesie popularyzacji wypłaty sklepowej na polskim rynku kart płatniczych.

Według danych uzyskanych przez NBP od agentów rozliczeniowych, na koniec września 2022 r. w Polsce znajdowało się 356,3 tys. terminali przystosowanych do obsługi wypłat sklepowych. W III kwartale 2022 r. ich liczba zwiększyła się o 2,9 tys., tj. o 0,8%.

W analizowanym okresie przeprowadzono 5,8 mln wypłat sklepowych (Wykres 3.6). W porównaniu z II kwartałem 2022 r. takich wypłat było mniej o 82,7 tys. (spadek o 1,4%). Wartość wypłat sklepowych w III kwartale 2022 r. wyniosła 835,9 mln zł, a więc była większa o 16,3 mln zł, tj. o 2,0% (Wykres 3.6). Szczegółowe dane dotyczące wypłat sklepowych zaprezentowano w Tabeli 3.6.

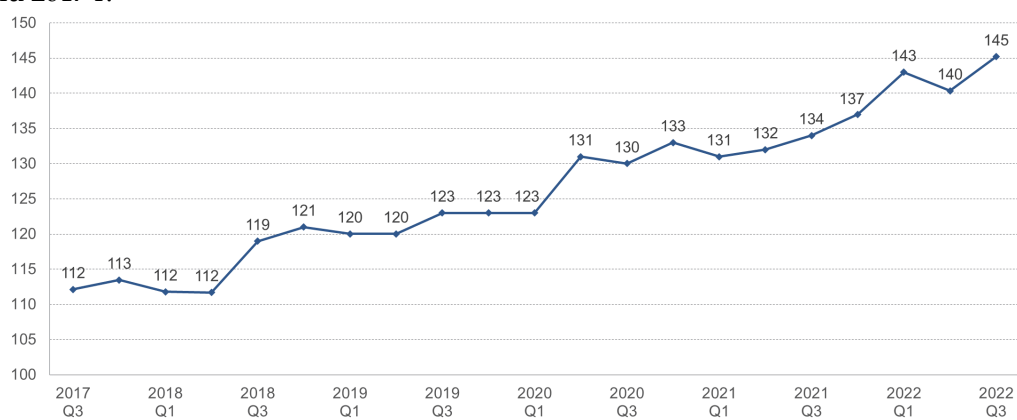
Wykres 3.6. Liczba (w mln) oraz wartość (w mln zł) wypłat sklepowych (w mln zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

W ostatnich dwóch latach odnotowywano wzrost średniej wartości pojedynczej transakcji wypłaty sklepowej z 130 zł do 145 zł w III kwartale 2022 r. (Wykres 3.7). Uwagę zwraca różnica między średnią wartością wypłaty z bankomatu (760 zł), a wypłatą sklepową (145 zł). Wypłaty z bankomatu są średnio ponad 5-krotnie większe niż wypłaty sklepowe. Wypłaty sklepowe są bowiem wykorzystywane przez klientów głównie jako bieżące uzupełnienie gotówki w portfelu. Liczba wypłat sklepowych (5,8 mln transakcji w III kwartale 2022 r.) jest niewielka względem liczby wypłat gotówki z bankomatów (130,4 mln transakcji). Wypłaty sklepowe reprezentują jedynie 4,4% liczby wszystkich wypłat gotówki (suma wypłat z bankomatów i wypłat sklepowych).

Wykres 3.7. Średnia wartość pojedynczej wypłaty sklepowej (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.



Źródło: dane od wydawców kart płatniczych

Tabela 3.1. Liczba kart płatniczych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych)

LICZBA KART PŁATNICZYCH	2022 Q2	ZMIANA	ZMIANA%	2022 Q3
Karty dla klientów indywidualnych	39 261 926	382 181	↗+1%	39 644 107
Udział %	89,4%		↗	90,0%
Karty dla klientów biznesowych	4 674 051	0	↘-5,6%	4 410 812
Udział %	10,6%		↘	10,0%
Karty debetowe	36 775 138	440 228	↗+1,2%	37 215 366
Udział %	83,7%		↗	84,5%
Karty kredytowe	5 024 585	-39 240	↘-0,8%	4 985 345
Udział %	11,4%		↘	11,3%
Karty obciążeniowe	181 587	-2 640	↘-1,5%	178 947
Udział %	0,4%		↘	0,4%
Karty przedpłacone	1 954 667	-279 406	↘-14,3%	1 675 261
Udział %	4,5%		↘	3,8%
Karty z paskiem magnetycznym oraz mikroprocesorem	41 451 743	483 087	↗+1,2%	41 934 830
Udział %	94,4%		↗	95,2%
Karty tylko z paskiem magnetycznym	1 382 176	-317 710	↘-23%	1 064 466
Udział %	3,2%		↘	2,4%
Karty wirtualne	700 302	-23 222	↘-3,3%	677 080
Udział %	1,6%		↘	1,5%
Karty tylko z mikroprocesorem EMV	401 756	-23 213	↘-5,8%	378 543
Udział %	0,9%		↘	0,9%
OGÓŁEM:	43 935 977	118 942	↗+0,3%	44 054 919
w tym:				
Karty płatnicze aktywne (w okresie kwartału)	31 706 772	13 378	↗+0,04%	31 720 150
Udział % w ogólnej liczbie kart	72,2%		↘	72,0%

Tabela 3.2. Liczba transakcji kartowych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych)

LICZBA TRANSAKCJI KARTOWYCH	2022 Q2	ZMIANA	ZMIANA%	2022 Q3
Karty dla klientów indywidualnych Udział %	2 253 693 985 96,0%	80 247 310	↗+3,6% ↗	2 333 941 295 96,0%
Karty dla klientów biznesowych Udział %	95 048 122 4,1%	1 798 454	↗+1,9% ↘	96 846 576 4,0%
Transakcje bezgotówkowe Udział %	2 210 984 945 94,1%	82 563 415	↗+3,7% ↗	2 293 548 360 94,4%
Transakcje gotówkowe Udział %	137 757 162 5,9%	-517 651	↘-0,4% ↘	137 239 511 5,6%
Transakcje w kraju Udział %	2 213 151 575 94,2%	61 890 210	↗+2,8% ↘	2 275 041 785 93,6%
Transakcje poza krajem Udział %	135 590 532 5,8%	20 155 554	↗+14,9% ↗	155 746 086 6,4%
Karty debetowe Udział %	2 207 374 059 94,0%	79 460 702	↗+3,6% ↗	2 286 834 761 94,1%
Karty kredytowe Udział %	129 482 323 5,5%	3 187 239	↗+2,5% ↘	132 669 562 5,5%
Karty obciążeniowe Udział %	2 306 327 0,10%	-209 530	↘-9,1% ↘	2 096 797 0,09%
Karty przedpłacone Udział %	9 579 398 0,41%	-392 647	↘-4,1% ↘	9 186 751 0,38%
OGÓŁEM:	2 348 742 107	82 045 764	↗+3,5%	2 430 787 871
Średnia liczba transakcji przypadająca na jedną kartę	53,5		↗	55,2

Tabela 3.3. Wartość transakcji kartowych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych)

WARTOŚĆ TRANSAKCJI KARTOWYCH (w zł)	2022 Q2	ZMIANA	ZMIANA%	2022 Q3
Karty dla klientów indywidualnych	229 777 042 495	8 848 857 714	↗+3,9%	238 625 900 209
Udział %	82,8%		↗	82,9%
Karty dla klientów biznesowych	47 725 870 398	1 452 036 023	↗+3,0%	49 177 906 421
Udział %	17,2%		↘	17,1%
Transakcje bezgotówkowe	155 145 198 164	6 356 000 913	↗+4,1%	161 501 199 077
Udział %	55,9%		↗	56,1%
Transakcje gotówkowe	122 357 714 729	3 944 892 824	↗+3,2%	126 302 607 553
Udział %	44,1%		↘	43,9%
Transakcje w kraju	255 673 950 765	7 400 452 122	↗+2,9%	263 074 402 887
Udział %	92,1%		↘	91,4%
Transakcje poza krajem	21 828 962 128	2 900 441 614	↗+13,3%	24 729 403 742
Udział %	7,9%		↗	8,6%
Karty debetowe	259 891 784 903	10 071 040 887	↗+3,9%	269 962 825 790
Udział %	93,7%		↗	93,8%
Karty kredytowe	15 214 810 410	302 927 685	↗+2,0%	15 517 738 095
Udział %	5,48%		↘	5,39%
Karty obciążeniowe	908 760 864	-68 408 213	↘-7,5%	840 352 651
Udział %	0,33%		↘	0,29%
Karty przedpłacone	1 487 556 716	-4 666 622	↘-0,3%	1 482 890 094
Udział %	0,54%		↘	0,52%
OGÓŁEM:	277 502 912 893	10 300 893 737	↗+3,7%	287 803 806 630
Średnia wartość pojedynczej transakcji (w zł)	118,2		↗	118,4

Tabela 3.4. Transakcje kartowe bezgotówkowe oraz gotówkowe w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych)

TRANSAKCJE KARTAMI PŁATNICZYMI	2022 Q2	ZMIANA	ZMIANA%	2022 Q3
TRANSAKCJE BEZGOTÓWKOWE				
Liczba transakcji	2 210 984 945	82 563 415	↗+3,7%	2 293 548 360
Udział % w ogólnej liczbie transakcji kartami	94,1%		↗	94,4%
w tym:				
Urządzenia akceptujące karty płatnicze	2 062 185 491	75 036 733	↗+3,6%	2 137 222 224
Card not present	148 799 454	7 526 682	↗+5,1%	156 326 136
w tym:				
Transakcje w kraju	2 078 443 285	62 764 721	↗+3%	2 141 208 006
Transakcje poza krajem	132 541 660	19 798 694	↗+14,9%	152 340 354
Wartość transakcji (w zł)	155 145 198 164	6 356 000 913	↗+4,1%	161 501 199 077
Udział % w ogólnej wartości transakcji kartami	55,9%		↗	56,1%
Średnia liczba transakcji przypadająca na jedną kartę	50,32	1,7	↗	52,06
Średnia wartość pojedynczej transakcji (w zł)	70,2	0,2	↗	70,4
TRANSAKCJE GOTÓWKOWE				
Liczba transakcji	137 757 162	-517 651	↘-0,4%	137 239 511
Udział % w ogólnej liczbie transakcji kartami	5,9%		↘	5,6%
w tym:				
Bankomaty (wyłaty)	117 728 036	-658 613	↘-0,6%	117 069 423
Kasy banku (wyłaty)	483 812	-23 924	↘-4,9%	459 888
Wyłaty sklepowe (cash back)	5 839 517	-82 733	↘-1,4%	5 756 784
w tym:				
Transakcje w kraju	134 708 290	-874 511	↘-0,6%	133 833 779
Transakcje poza krajem	3 048 872	356 860	↗+11,7%	3 405 732
Wartość transakcji (w zł)	122 357 714 729	3 944 892 824	↗+3,2%	126 302 607 553
Udział % w ogólnej wartości transakcji kartami	44,1%		↘	43,9%
Średnia liczba transakcji przypadająca na jedną kartę	3,14	-0,02	↘	3,12
Średnia wartość pojedynczej transakcji (w zł)	888,2	32	↗	920,3

Tabela 3.5. Płatności zbliżeniowe (według danych od wydawców kart płatniczych) oraz infrastruktura terminali płatniczych przystosowanych do płatności zbliżeniowych (według danych od agentów rozliczeniowych) w II oraz III kwartale 2022 r.

PŁATNOŚCI ZBLIŻENIOWE	2022 Q2	ZMIANA	ZMIANA%	2022 Q3
Liczba nośników umożliwiających przeprowadzenie płatności zbliżeniowych (tj. kart płatniczych, kart zainstalowanych w telefonie, zegarków, opasek, stickerów)	47 313 421	703 359	↗+1,5%	48 016 780
Liczba kart płatniczych z funkcją zbliżeniową Udział % kart zbliżeniowych w ogólnej liczbie kart płatniczych	41 510 797 94,5%	285 718	↗+1,9% ↗	41 796 515 94,9%
Liczba terminali zbliżeniowych Udział % terminali zbliżeniowych w ogólnej liczbie terminali	1 193 551 100%	16 224	↗+1,4% →	1 209 775 100%
Liczba transakcji zbliżeniowych Udział % transakcji zbliżeniowych w ogólnej liczbie trans. bezgotówkowych kartowych	1 990 404 840 98,5%	65 327 842	↗+3,3% ↗	2 055 732 682 98,8%
Wartość transakcji zbliżeniowych (w zł) Udział % transakcji zbliżeniowych w ogólnej wartości trans. bezgotówkowych kartowych	122 011 315 513 94,8%	4 005 019 628	↗+3,3% ↗	126 016 335 141 95,4%
Średnia wartość pojedynczej transakcji zbliżeniowej (w zł)	61,3		→	61,3

Tabela 3.6. Transakcje w bankomatach (według danych od operatorów bankomatów) oraz wypłaty sklepowe *cash back* (według danych od wydawców kart płatniczych) w II oraz III kwartale 2022 r.

	2022 Q2	ZMIANA	ZMIANA%	2022 Q3
TRANSAKCJE W BANKOMATACH				
Liczba bankomatów*)	21 501	-294	↘-0,4%	21 207
Liczba transakcji	150 270 942	4 247 639	↗+2,8%	154 518 581
Wartość transakcji (w zł)	148 836 115 531	7 694 272 305	↗+5,2%	156 530 387 836
Średnia wartość transakcji (w zł)	990,5	22,6	↗	1013,0
Średnia dzienna liczba transakcji przypadająca na pojedynczy bankomat	76,0	3,2	↗	79,2
WPLĄTY GOTÓWKI WE WPLĄTOMATACH				
Liczba wplątomatów**	9 739	117	↗+1,2%	9 856
Liczba wpląt we wplątomacie**	22 305 746	1 733 181	↗+7,8%	24 038 927
Wartość wpląt we wplątomacie** (w zł)	53 481 291 826	3 996 746 403	↗+7,5%	57 478 038 229
Średnia wartość wpląty we wplątomacie** (w zł)	2397,6	-6,6	↘	2391,0
Średnia dzienna liczba wpląt przypadająca na pojedynczy wplątomat**	24,9	1,6	↗	26,5
WYPŁĄTY GOTÓWKI W BANKOMATACH				
Liczba wypłat w bankomacie*	127 832 272	2 521 897	↗+2,0%	130 354 169
Wartość wypłat w bankomacie* (w zł)	95 323 995 207	3 700 433 948	↗+3,9%	99 024 429 155
Średnia wartość wypłaty w bankomacie* (w zł)	745,7	14,0	↗	759,7
Średnia dzienna liczba wypłat przypadająca na pojedynczy bankomat*	64,6	2,2	↗	66,8
WYPŁĄTY SKLEPOWE /cash back/				
Liczba placówek handlowo-usługowych	280 473	143	↗+0,1%	280 616
Liczba terminali	353 412	2 867	↗+0,8%	356 279
Liczba transakcji	5 839 517	-82 733	↘-1,4%	5 756 784
Wartość transakcji (w zł)	819 605 960	16 273 501	↗+2,0%	835 879 461
Średnia wartość pojedynczej transakcji (w zł)	140,4	4,8	↗	145,2

*) bankomat rozumiany jako: 1) urządzenie umożliwiające jedynie wypłatę gotówki bądź 2) recyclery czyli urządzenie umożliwiające zarówno wypłatę jak i wplątę gotówki

**) wplątomat rozumiany jako: 1) urządzenie umożliwiające jedynie wplątę gotówki bądź 2) recyclery czyli urządzenie umożliwiające zarówno wypłatę jak i wplątę gotówki

Tabela 3.7. Wykorzystanie elektronicznych instrumentów płatniczych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od agentów rozliczeniowych)

	2022 Q2	ZMIANA	ZMIANA%	2022 Q3
RYNEK KART PŁATNICZYCH				
Liczba akceptantów	606 264	5 250	↗+0,9%	611 514
Liczba punktów handlowo-usługowych	936 468	12 521	↗+1,3%	948 989
Liczba urządzeń akceptujących elektroniczne instr. płatnicze	1 193 551	16 224	↗+1,4%	1 209 775
Liczba transakcji	2 169 554 803	81 523 415	↗+3,8%	2 251 078 218
Wartość transakcji (w zł)	144 599 739 890	6 272 431 671	↗+4,3%	150 872 171 561
Średnia wartość pojedynczej transakcji (w zł)	66,6	0,4	↗	67,0
Średnia dzienna liczba transakcji przypadająca na pojedyncze urządzenie akceptujące elektroniczne instrumenty płatnicze	19,8	0,5	↗	20,2
TERMINALE POS				
Liczba akceptantów	560 106	5 462	↗+1,0%	565 568
Liczba punktów handlowo-usługowych wyposażonych w terminale	868 601	11 487	↗+1,3%	880 088
Liczba urządzeń	1 193 551	16 224	↗+1,4%	1 209 775
Liczba transakcji	2 110 077 577	81 339 657	↗+3,9%	2 191 417 234
Wartość transakcji (w zł)	135 440 701 720	5 943 098 985	↗+4,4%	141 383 800 705
Średnia wartość pojedynczej transakcji (w zł)	64,2	0,3	↗	64,5
Średnia dzienna liczba transakcji przypadająca na terminal	19,2	0,5	↗	19,7
PŁATNOŚCI W INTERNECIE				
Liczba akceptantów	46 158	-212	↘-0,5%	45 946
Liczba punktów handlowo-usługowych wyposażonych w terminale	67 867	1 034	↗+1,5%	68 901
Liczba transakcji	53 743 703	411 716	↗+0,8%	54 155 419
Udział% transakcji w całości transakcji bezgotówkowych	2,48%		↘	2,41%
Wartość transakcji (w zł)	8 343 616 176	310 629 847	↗+3,7%	8 654 246 023
Udział% transakcji w całości transakcji bezgotówkowych	5,77%		↘	5,74%
Średnia wartość pojedynczej transakcji (w zł)	155,2	4,6	↗	159,8
Średnia dzienna liczba transakcji	584 171	4 475	↗	588 646

Spis tabel

Tabela 3.1. Liczba kart płatniczych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych).....	25
Tabela 3.2. Liczba transakcji kartowych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych)	26
Tabela 3.3. Wartość transakcji kartowych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych)	27
Tabela 3.4. Tytuł tabeli Transakcje kartowe bezgotówkowe oraz gotówkowe w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od wydawców kart płatniczych).....	28
Tabela 3.5. Płatności zbliżeniowe (według danych od wydawców kart płatniczych) oraz infrastruktura terminali płatniczych przystosowanych do płatności zbliżeniowych (według danych od agentów rozliczeniowych) w II oraz III kwartale 2022 r.....	29
Tabela 3.6. Transakcje w bankomatach (według danych od operatorów bankomatów) oraz wypłaty sklepowe <i>cash back</i> (według danych od wydawców kart płatniczych) w II oraz III kwartale 2022 r.	30
Tabela 3.7. Wykorzystanie elektronicznych instrumentów płatniczych w II oraz III kwartale 2022 r. (według danych od agentów rozliczeniowych).....	31

Spis wykresów

Wykres 1.1. Liczba kart płatniczych w Polsce (w mln) na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2013 r.	6
Wykres 1.2. Liczba kart płatniczych aktywnych (w mln) oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie kart wyemitowanych w Polsce na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.....	6
Wykres 1.3. Struktura wydanych kart według poszczególnych systemów kartowych na koniec III kwartału 2022 r.	7
Wykres 1.4. Struktura wydanych kart w podziale na karty debetowe, kredytowe, obciążeniowe oraz przedpłacone na koniec II oraz III kwartału 2022 r.	7
Wykres 1.5. Liczba kart kredytowych (w mln) na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.	8
Wykres 1.6. Struktura kart w podziale na technologię zapisu danych na koniec II oraz III kwartału 2022 r.	10
Wykres 1.7. Liczba wyemitowanych kart zbliżeniowych (w mln) oraz udział %kart zbliżeniowych w liczbie wszystkich kart płatniczych na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.	11
Wykres 2.1. Liczba transakcji kartami (w mld) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	12
Wykres 2.2. Wartość transakcji kartami (w mld zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	13
Wykres 2.3. Udział transakcji bezgotówkowych i gotówkowych w ogólnej liczbie transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych w kolejnych kwartałach od III kwartału 2021 r.	14
Wykres 2.4. Udział wartości transakcji bezgotówkowych i gotówkowych przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych w kolejnych kwartałach od III kwartału 2021 r.	14
Wykres 2.5. Średnia liczba transakcji bezgotówkowych realizowanych pojedynczą kartą płatniczą w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.	15
Wykres 2.6. Liczba transakcji (w mln) i wartość transakcji (w mld zł) przeprowadzanych przy użyciu kart w Internecie w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	16
Wykres 2.7. Liczba transakcji zbliżeniowych (w mld) oraz ich udział % w całości transakcji bezgotówkowych kartami w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	17
Wykres 2.8. Wartość transakcji zbliżeniowych (w mld zł) oraz ich udział % w wartości wszystkich transakcji bezgotówkowych kartami w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	17
Wykres 2.9. Średnia wartość pojedynczej transakcji kartą płatniczą przeprowadzonej w formie zbliżeniowej (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.	18
Wykres 3.1. Liczba (w mln) oraz wartość (w mld zł) wypłaty gotówki przeprowadzanych w bankomatach w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	20
Wykres 3.2. Średnia wartość transakcji wypłaty gotówki przeprowadzonej w bankomatach (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.	20
Wykres 3.3. Liczba (w mln) oraz wartość (w mld zł) transakcji wpłaty gotówki w urządzeniach umożliwiających dokonanie depozytu w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	21

Wykres 3.4. Średnia wartość pojedynczej wpłaty gotówkowej w urządzeniach umożliwiających dokonanie depozytu (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.	21
Wykres 3.5. Liczba terminali POS (w mln) na koniec kolejnych kwartałów od III kwartału 2020 r.	22
Wykres 3.6. Liczba (w mln) oraz wartość (w mln zł) wypłat sklepowych (w mln zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2020 r.	23
Wykres 3.7. Średnia wartość pojedynczej wypłaty sklepowej (w zł) w kolejnych kwartałach od III kwartału 2017 r.	24

www.nbp.pl

